

"Mebde'" ve "mead" ne demektir; izah eder misiniz?

Kelâm ilmi; "Allah'ın zat ve sıfatlarından, mebde ve mead itibariyle mümkünâtın hallerinden İslâm kanunu üzere bahseden bir ilimdir." diye tarif edilir.

Mebde', başlangıç, **mead** ise dönüş ve varış yeri anlamındadır. Her şeyi yaratan Allah'tır, ayrıca ölümlerle hayat bütünüyle son bulmayacak, dünyanın peşinden ahiret gelecektir.

Bütün mümkünâtın (kâinatın) varlıklarında dayandıkları zât, varlığı zâtının muktezâsı ve vâcibü'l-vücûd (vücudu zorunlu) Allah olduğu için Cenab-ı Hakk'a "**Mebdeü'l-mümkinât ve mebdeü'l- âlem**" yani "**varlıkların ve âlemin mebdei**" denilmiştir.

Kur'an-ı Kerîm âyetlerinde mebde, meâda delil olarak zikredilir. Yani insanı ilk defa yaratmaya kadir olan Allah, elbette onu tekrar diriltmeye kadirdir.

Mesela şu âyete bakalım:

"Başlangıçta yaratmayı yapan, sonra onu iade edecek olan O'dur. Bu, O'na daha kolaydır."(1)

"Daha kolaydır." ifadesi, insanların kudretine ve usûllerine kıyasladır. Yoksa Allah için "**daha kolay**" yoktur, hepsi kolaydır.(2)

Dipnotlar:

(1) Rûm, 30/27.

(2) Beydâvi, II, 758.